

HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

SHRnutí ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu: Zákon, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 319/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), a zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo průmyslu a obchodu	Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozveďte .../2018
Implementace práva EU: Ano (pokud zvolíte Ano): - uveďte termín stanovený pro implementaci: Dílčí úprava již implementovaného ustanovení. - uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: Ne	
2. Cíl návrhu zákona	
<p>Základem návrhu je řešení financování čistých nákladů držitele poštovní licence na poskytování základních služeb za roky 2013 a 2014 v důsledku upuštění od financování čistých nákladů držitele poštovní licence prostřednictvím účtu pro financování základních služeb (dále také „kompenzační fond“) a nahrazení tohoto systému financování úhradou ze státního rozpočtu tak, aby byla k dispozici právní opora pro neaplikaci ustanovení o kompenzačním fondu a úhradě čistých nákladů ze státního rozpočtu a v limitované výši. Provozovatelé poštovních služeb nebudou povinni přispívat na tento účet (kompenzační fond) a Česká pošta, s. p., má dostat na základě rozhodnutí vlády (usnesení ze dne 22. března 2017 č. 219) kompenzaci čistých nákladů ve výši 800 mil. Kč.</p> <p>Je také nutno upravit situaci, kdy je ve věci vedeno řízení ve věci veřejné podpory s tím, že v takovém případě se řízení ve věci veřejné podpory považuje za předběžnou otázku, což umožní přerušeni probíhajících řízení o čistých nákladech.</p> <p>Dílčí úpravy jsou navrhovány v oblasti pravomoci Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „ČTÚ“) zasahovat do poštovních podmínek a v oblasti některých přestupků.</p>	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano	
Změna zákona se týká financování čistých nákladů držitele poštovní licence, které mají být podle dosavadní právní úpravy financovány z příspěvků provozovatelů poštovních služeb. Návrh zákona počítá s úhradou čistých nákladů za roky 2013 a 2014 v celkové výši 800 mil. Kč ze státního rozpočtu, a to ve třech letech	

takto: v roce 2018 v částce 200 mil. Kč, v roce 2019 v částce 300 mil. Kč a v roce 2020 v částce 300 mil. Kč.

Jiné dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty se nepředpokládají.

3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ano

Navrhovaná právní úprava ruší významnou finanční zátěž podnikatelů podnikajících v oblasti poštovních služeb zrušením jejich povinnosti přispívat na účet pro financování základních služeb, což může přinést pozitivní dopad do oblasti mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky.

3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano

V souvislosti se snížením administrativní a zásadním odstraněním finanční zátěže podnikatelů lze očekávat pozitivní dopad do podnikatelského prostředí v oblasti poskytování a provozování poštovních služeb v České republice.

3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne

3.5 Sociální dopady: Ne

3.6 Dopady na spotřebitele: Ano

Návrh zahrnuje úpravu možnosti ČTÚ uložit provozovateli poštovních služeb přímo změnu jeho poštovních podmínek v případě, že jsou v rozporu se zákonem o poštovních službách nebo zákonem o ochraně spotřebitele z důvodu nekalých obchodních praktik nebo z důvodu diskriminace spotřebitele. Tato úprava bude mít pro spotřebitele pozitivní dopad oproti současnému stavu, kdy je provozovatel pouze vyzván, aby podmínky upravil a až pokud tak neučiní, zahajuje se řízení o přestupku. V neposlední řadě lze očekávat pozitivní dopad do spotřebitelské sféry v důsledku úpravy skutkových podstat přestupků. V obou případech tak bude lépe zajištěna vymahatelnost plnění zákonných povinností.

3.7 Dopady na životní prostředí: Ne

3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne

3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne

3.10 Korupční rizika: Ne

3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 319/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), a zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů

1.2 Definice problému

Změnou zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, provedenou zákonem č. 221/2012 Sb., byl s účinností od 1. ledna 2013 pro financování čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž pro držitele poštovní licence (Českou poštu, s. p.) nastaven systém úhrady prostřednictvím zřízeného účtu pro financování základních služeb – tzv. kompenzačního fondu (§ 34c). Příjmy fondu měly tvořit platby všech provozovatelů poštovních služeb, jejichž výnosy v zúčtovacím období z poskytování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb jsou v souhrnu vyšší než 3 mil. Kč. Možnost financování čistých nákladů prostřednictvím mechanismu spočívajícího v příspěvcích účastníků trhu je výslovně upravena ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES o společných pravidlech pro rozvoj vnitřního trhu poštovních služeb Společenství a zvyšování kvality služby, ve znění směrnice 2002/39/ES a směrnice 2008/6/ES (dále jen „poštovní směrnice“), do zákona o poštovních službách, jejíž transpozice byla řádně notifikována Evropské komisi, Generálnímu ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a MSP.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/6/ES ze dne 20. února 2008 transponovaná do zákona o poštovních službách stanoví členským státům povinnost zajistit trvalé poskytování všeobecných, v zákoně o poštovních službách základních, služeb na celém území státu ve stanovené kvalitě a za dostupné ceny pro všechny uživatele. Česká republika využila možnost pro zajištění základních služeb určit konkrétní podnik jako držitele poštovní licence, kterým byla pro období 2013 – 2017 Česká pošta, s. p. V souvislosti s poskytováním základních služeb, jak předpokládá i poštovní směrnice, mohou vzniknout určenému poskytovateli tzv. čisté náklady definované v příloze 1 poštovní směrnice a na národní úrovni ustanovením § 34b odst. 1 zákona o poštovních službách. Na úhradu těchto nákladů má poskytovatel nárok v případě, že tyto představují nespravedlivou zátěž. V právní úpravě platné do 1. ledna 2016 byla nespravedlivá zátěž vymezena jako náklady převyšující 1 % celkových nákladů držitele poštovní licence za zúčtovací období. Právní úprava platná po tomto datu stanoví

maximální výši náhrady, přičemž náklady nad stanovené limity jsou považovány za spravedlivou zátěž.

V souladu s ustanovením v článku 7 poštovní směrnice se mohou členské státy rozhodnout pro dva základní způsoby financování, a to z veřejných prostředků, nebo prostřednictvím mechanismu pro rozdělení čistých nákladů mezi provozovatele poštovních služeb, případně rozdělení těchto nákladů mezi uživatele poštovních služeb. Okruh možných variant je tak jednoznačně vymezen.

Zvolený způsob platný pro roky 2013 a 2014 v podobě úhrady prostřednictvím fondu se týkal všech subjektů působících v sektoru, tedy provozovatelů poštovních služeb, kteří měli povinnost do tzv. kompenzačního fondu přispívat, a to včetně držitele poštovní licence. Příspěvek jednotlivých povinných subjektů měl být stanoven na základě podílů těchto subjektů na trhu poštovních služeb. Ve srovnání s navrhovaným řešením úhrady ze státního rozpočtu, které současně sjednocuje postup pro celé období udělení poštovní licence, se jednalo o variantu přinášející větší administrativní zátěž jak pro provozovatele poštovních služeb (vykazování údajů pro stanovení podílu na trhu), tak pro státní správu (určování podílu na trhu a výše příspěvku). Protože součástí procesu je vedení správních řízení, neměl držitel poštovní licence záruku úhrady v časovém horizontu, když se tato řízení prodlužovala.

Zákonem č. 319/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, byl s účinností od 1. ledna 2016 nastaven nový systém financování čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž pro roky 2015 a následující, a to prostřednictvím přímých plateb ze státního rozpočtu. Systém úhrad z kompenzačního fondu tak byl tímto zákonem nahrazen systémem úhrady ze státního rozpočtu. Tato úprava současně stanovila nově limit (maximální výši) pro úhradu čistých nákladů, a to bez ohledu na jejich ověřenou výši.

Usnesením vlády ze dne 22. března 2017 č. 219 k návrhu opatření k zamezení vzniku případných škod a minimalizace rizik souvisejících s nemožností aplikovat ustanovení zákona o poštovních službách v části financování čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž prostřednictvím tzv. kompenzačního fondu v souvislosti se šetřením Evropské komise pro možnou nedovolenou podporu vůči České poště, s. p., (dále jen „ČP“) vláda schválila variantu řešení obsaženou v odůvodnění spočívající ve zrušení tzv. kompenzačního fondu pro roky 2013 a 2014 a v úhradě čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž za tyto roky ze státního rozpočtu, a to v celkové částce 800 mil. Kč za oba roky a uložila ministru průmyslu a obchodu zpracovat ve spolupráci s ministrem vnitra návrh zákona, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, který bude upravovat financování čistých nákladů v souladu s bodem II tohoto usnesení, a předložit ho do 31. října 2017 vládě.

Problém je spatřován ve způsobu a vývoji zajištění financování základních služeb pro roky 2013 a 2014 držiteli poštovní licence.

S cílem vyloučit možné negativní dopady na státní rozpočet byl zákonem č. 221/2012 Sb., kterým byla transponována třetí poštovní směrnice, s účinností od 1. ledna 2013 nastaven systém úhrady čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž

prostřednictvím zvláštního účtu (kompenzačního fondu), do kterého měli přispívat provozovatelé poštovních služeb podle jejich podílu na trhu poštovních služeb.

Zákonem č. 319/2015 Sb. byl pak s účinností od 1. ledna 2016 nastaven nový systém financování čistých nákladů pro rok 2015 a následující, a to prostřednictvím přímých plateb ze státního rozpočtu. Cílem této změny bylo v příznivějších ekonomických podmínkách zajistit kompenzaci čistých nákladů držitelů poštovní licence a odstranit zátěž provozovatelů poštovních služeb, představující pro ně možnou překážku podnikání na tomto trhu.

Pro roky 2013 a 2014 však úhrada prostřednictvím kompenzačního fondu zůstala zachována. Pokud by nebyla přijata navrhovaná legislativní úprava, hrozila by zejména dále uvedená rizika:

- Pokud jde o probíhající soudní řízení o žalobách ČP proti rozhodnutím Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „ČTÚ“) o výši nespravedlivé finanční zátěže za roky 2013 a 2014, příslušné soudy rozhodnou buď ve smyslu potvrzení rozhodnutí ČTÚ, nebo jeho zrušení a následném vrácení případu ČTÚ k novému řízení. Pakliže by v důsledku rozhodnutí soudů mělo dojít ke zvýšení částky čistých nákladů stanovené ČTÚ, měla by tato částka být uhrazena podle právní úpravy platné do 31. 12. 2015, tj. prostřednictvím kompenzačního fondu;
- ČTÚ nemá legislativní oporu pro neaplikaci ustanovení zákona o poštovních službách pro roky 2013 a 2014 týkajících se procesu směřujícího k financování čistých nákladů prostřednictvím kompenzačního fondu. Pokud by ČTÚ i přesto respektoval doporučení obsažené v usnesení vlády ze dne 12. října 2016 č. 894 a rozhodl se tuto úpravu dále neaplikovat, tj. v návaznosti na finální určení nespravedlivé finanční zátěže s ohledem na nenotifikaci nezahájit řízení s poštovními provozovateli, včetně ČP, o úhradě do kompenzačního fondu, ČP by se mohla domáhat ochrany proti nečinnosti postupem podle správního řádu a následně též žalobou dle soudního řádu správního. V případě úspěchu takovéto žaloby by ČTÚ mohlo být uloženo fond zřídit a naplnit finančními prostředky od provozovatelů poštovních služeb, přičemž by soud mohl poukázat na potřebu notifikace veřejné podpory;
- V případě přerušených správních řízení týkajících se stanovení podílů na trhu potenciálních plátců do kompenzačního fondu a návazného nezahájení řízení o příspěvcích do kompenzačního fondu, s ohledem na skutečnost, že ČTÚ nedisponuje zákonnou oporou pro zastavení těchto správních řízení, lze uvažovat o riziku požadavků na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb.¹ ze strany potenciálních plátců do kompenzačního fondu např. v souvislosti s vynaloženými náklady na účast v řízení, alokací peněžních příspěvků na úhradu do fondu, nepřiměřenou délkou řízení či požadavky ČTÚ na předložení některých výkazů. Současně je třeba zabránit vzniku škody podle zákona č. 82/1998 Sb. i na straně ČP, tj. že by nebyly k dispozici zdroje (prostředky), ze kterých by ČP byly

¹ Zákon č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

uhrazeny čisté náklady posouzené Evropskou komisí jako oprávněná a tedy dovolená veřejná podpora;

- Lze předpokládat, že teprve ve chvíli, kdy by ČTÚ rozhodl (např. na základě rozhodnutí soudu a po vypořádání se s okruhem provozovatelů poštovních služeb) o pokračování v řízení o stanovení podílu provozovatelů poštovních služeb se záměrem následně v samostatných řízeních vydat platební výměry ohledně odvodů do kompenzačního fondu pro jednotlivé provozovatele, čímž by zahájil fázi samotného vytváření kompenzačního fondu, by již Evropská komise skutečně zahájila formální vyšetřovací řízení. Případné formální šetření by s sebou přitom neslo značné náklady a jeho výsledek by velmi pravděpodobně, i s přihlédnutím k obdobným případům veřejné podpory v jiných členských státech EU², byl pro ČR negativní. Po dobu vedení tohoto řízení by zřejmě nebylo možné ČP poskytovat další podpory, což by výrazně ovlivnilo ekonomickou situaci ČP;
- V důsledku potenciálního negativního stanoviska Evropské komise v rámci formálního vyšetřovacího řízení by bylo následně nutné zajistit vrácení prostředků jednotlivým provozovatelům poštovních služeb, kteří do fondu přispěli. Takový postup by byl nákladný a nesl by s sebou významné, výše blíže specifikované riziko nároků na náhradu škod vznesených těmito provozovateli, kteří by po značnou dobu nemohli disponovat svými finančními prostředky, resp. by si na příspěvek do fondu museli opatřit zdroj financování anebo v důsledku příspěvku upustit od jiných investic a zisků z nich;
- Obdobně nelze vyloučit, že za situace, kdy by ČP neobdržela žádnou kompenzaci nespravedlivé finanční zátěže, přestože jí tato již byla zákonem přiznána, by se v souladu s povinnostmi péče řádného hospodáře musela domáhat náhrady škody. Ztráta tohoto příjmu ČP by s sebou nesla rovněž rizika významných hospodářských potíží ČP: výrazné zhoršení cash-flow podniku, ohrožení schopnosti plnit závazky vůči dodavatelům, státu a zaměstnancům, omezení provozních nákladů a veškerých činností podniků, nedostatek prostředků na nábor nových pracovníků, návazné propouštění zaměstnanců a v konečném důsledku snížení úrovně poskytovaných základních služeb.

Rozhodnutí o neaplikaci kompenzačního fondu pro roky 2013 a 2014 učinila vláda na základě podrobného odůvodnění uvedeného v materiálu čj. 1292/16 (usnesení ze dne 12. října 2016 č. 894). Vycházela přitom i z doporučení Evropské komise a vzala v úvahu rovněž skutečnost, že zákonem č. 319/2015 Sb. bylo s účinností od 1. ledna 2016 pro roky 2015 a další financování čistých nákladů z kompenzačního fondu nahrazeno jejich financováním prostřednictvím přímých plateb ze státního rozpočtu. Český telekomunikační úřad jako orgán zmocněný zákonem k zajištění úhrady čistých nákladů však nemá legislativní oporu pro neaplikaci ustanovení zákona o poštovních službách pro roky 2013 a 2014 týkajících se procesu směřujícího k financování čistých nákladů prostřednictvím kompenzačního fondu v ověřené výši. Vzhledem k tomu, že poštovní

² Problematikou vyrovnávacího fondu, stanovením jednotlivých příspěvů a výší jejich příspěvku se již EK zabývala v Polsku, Řecku nebo Itálii. Schválená veřejná podpora za poskytování univerzálních poštovních služeb pak byla žalována v Polsku a Belgii.

licence byla udělena na období od 2013 do 2017, je vhodné, aby způsob financování byl po celé období postaven na totožném základě, je tedy třeba legislativně zajistit použití úhrady cestou státního rozpočtu i pro počátek tohoto období, tedy roky 2013 a 2014.

V první řadě je tedy nutno upravit financování čistých nákladů držitele poštovní licence za roky 2013 a 2014 ze státního rozpočtu, a to ve vládou schválené podobě, v celkové částce 800 mil. Kč za oba roky vyplacené následně tak, že v roce 2018 bude vyplaceno 200 mil. Kč, v roce 2019 300 mil. Kč a v roce 2020 rovněž 300 mil. Kč. V této souvislosti je zároveň nezbytné ze zákona zastavit řízení o stanovení procentních podílů výnosů za poskytování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb jednotlivých plátců na celkových výnosech za poskytování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb všech plátců a řízení o stanovení výše platby plátce na účet pro financování základních služeb podle ustanovení § 34c odst. 7 a 8 zákona č. 29/2000 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2015, zahájená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a zbavit právních účinků případná rozhodnutí vydaná v těchto řízeních. Totéž je nutno provést u rozhodnutí ČTÚ vydaných podle § 34c odst. 2 zákona č. 29/2000 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2015 za zúčtovací období roku 2013 a 2014 v části stanovící čisté náklady, které se nepovažují za nespravedlivou finanční zátěž, a v části stanovící čisté náklady, které představují nespravedlivou finanční zátěž a podléhají úhradě. V opačném případě by zde existovala rozhodnutí, která by byla pravomocná a vykonatelná, odporovala by však právní úpravě.

Nově navrhovaná úprava je tedy příznivější jak pro sektor, tak pro státní správu, když vede ke snížení administrativní zátěže a větší právní jistotě ve věci úhrady z časového hlediska. S ohledem na skutečnost, že provozovatelé nemají povinnost přispívat do fondu, mohou lépe pracovat se svými finančními prostředky, když tyto nemusí vázat na případnou povinnost přispívat do fondu.

Vedle toho je v zájmu komplexnosti řešení nezbytné upravit rovněž některé související instituty týkající se stávající úpravy financování čistých nákladů, konkrétně předběžných čistých nákladů, kdy se stanoví ve vazbě na celkový roční limit pro úhradu čistých nákladů také limit pro výši předběžných čistých nákladů v prvním roce platnosti poštovní licence. V zákoně dále absentuje možnost přerušování řízení o čistých nákladech ve chvíli, kdy je notifikována veřejná podpora vůči Evropské komisi. Jednoznačná zákonná úprava by měla vytvořit transparentní základ pro rozhodování ČTÚ v řízeních o čistých nákladech.

Dalším identifikovaným problémem je ne zcela účinný mechanismus změn poštovních podmínek, kdy jejich potřeba vyplyne ze zjištěného rozporu se zákonem o poštovních službách či pravidly pro ochranu spotřebitele. Podle dosavadní právní úpravy má ČTÚ v případě zjištění relevantních důvodů pro změnu poštovních podmínek vyzvat provozovatele, aby tyto podmínky upravil, a stanoví mu pro to lhůtu. Až v případě nesplnění této výzvy nastupuje řízení o přestupku, které však změnu poštovních podmínek v přiměřené lhůtě nezajistí.

V dosavadní praxi byly takto vedeny případy nesouladu poštovních podmínek zejména pokud šlo o neuvedení základních náležitostí v poštovních podmínkách podle § 6 odst. 1 zákona o poštovních službách, zejména cena poštovní služby, dále například neuvedení způsobu, jakým lze uzavřít poštovní smlouvu, neuvedení informace o způsobu řešení sporů či informace o odpovědnosti za škodu, informace o postupu provozovatele při nemožnosti dodání poštovní zásilky, o postupu provozovatele při otevření poštovní

zásilky podle § 8 zákona o poštovních službách, o postupu provozovatele při prodeji nebo zničení poštovní zásilky nebo její části podle § 9 a 10 zákona o poštovních službách, včetně lhůty, jejímž uplynutím je takové nakládání se zásilkou podmíněno a výčet ustanovení, od nichž se nelze odchýlit dohodou stran apod. V oblasti ochrany spotřebitele byly zjištěny problémy formulace poštovních podmínek odporující zákazu diskriminace při dodávání zapsaných zásilek nezletilcům či při přístupu ke službám, resp. reklamačnímu řízení u těchto služeb, osobám mladším 18 let. Ve všech případech se tak jednalo o zcela zásadní problematiku dopadající přímo do práv zákazníků služeb obecného hospodářského zájmu (poštovní služby), zejména spotřebitelů, kteří představují široký okruh zákazníků. V rámci řešení jednotlivých případů byla stávající právní úprava založená na zasilání výzev i ze strany adresátů výzev označena za právně problematickou s tím, že jim dostatečným způsobem neumožňuje hájit jejich práva v rámci standardního správního řízení, přičemž reagovat na výtky správního orgánu je možno až v rámci řízení o přestupku.

ČTÚ by tak měl mít možnost rozhodnutím uložit změnu poštovních podmínek, což by přineslo možnost zásadního zrychlení procesu zajištění jejich změny a zároveň by dalo provozovateli možnost vyjádřit se k výhradám ČTÚ v rámci zahájeného řízení a nikoli až následně v rámci řízení o přestupku. Forma rozhodnutí zároveň umožňuje na jedné straně provozovateli podat proti takovému rozhodnutí opravný prostředek a na druhé straně umožňuje správnímu orgánu zajistit lepší vykonatelnost takové změny.

V neposlední řadě je v návaznosti na novou úpravu přestupkového práva vhodné upravit také ustanovení týkající se přestupků, kdy některá vymezení skutkových podstat přestupků je nutno upřesnit tak, aby stávající skutkové podstaty byly stanoveny jednoznačně, případně zavést nové skutkové podstaty za nesplnění existujících zákonných povinností, kde dosud sankce v rozporu s obecnými požadavky na tvorbu právních norem absentovala. V konečném důsledku by pokračování v tomto stavu mohlo být vnímáno i jako nesoulad s požadavky evropského práva, které ukládá členským státům povinnost zajistit účinné, přiměřené a odrazující sankce k zajištění naplnění účelu evropské právní harmonizace, pokud by docházelo k porušování příslušných povinností.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Zákon o poštovních službách v současnosti obsahuje úpravu financování čistých nákladů držitele poštovní licence ze státního rozpočtu, a to pro rok 2015 a následující období. Pro financování za roky 2013 a 2014 se použije podle stávající úpravy zákon o poštovních službách ve znění do 31. prosince 2015. Pro tyto roky tedy zůstal zachován způsob financování prostřednictvím kompenzačního fondu. K důvodům nutnosti změny je možno odkázat na výše sub 1.2 uvedené.

Právní úprava financování pro roky 2015 a následující je nedostatečná, v situaci, kdy je dán zákonný limit pro roční úhradu čistých nákladů, je nutno upravit také odpovídající limit pro výši předběžných čistých nákladů. V zákoně dále absentuje možnost přerušování řízení o čistých nákladech ve chvíli, kdy je notifikována veřejná podpora vůči Evropské komisi. Jednoznačná zákonná úprava postupu ČTÚ v dané situaci je zcela v zájmu právní jistoty účastníků těchto řízení.

Právní úprava změny poštovních podmínek v současné podobě nezajistí rychlou a účinnou nápravu stavu, kdy jsou poštovní podmínky v rozporu se zákonem či pravidly ochrany spotřebitele. Podle této právní úpravy má ČTÚ v případě zjištění relevantních důvodů pro změnu poštovních podmínek vyzvat provozovatele, aby tyto podmínky upravil, a stanoví mu pro to lhůtu. Až v případě nesplnění této výzvy nastupuje řízení o přestupku, které však změnu poštovních podmínek v přiměřené lhůtě nezajistí, neboť až v rámci řízení o přestupku může provozovatel relevantním způsobem svá práva hájit, resp. vyjádřit se ke změně podmínek požadované ČTÚ.

Právní úprava skutkových podstat přestupků v zákoně o poštovních službách je nepřesná, když v současné době zcela chybí sankce za porušení povinností podle § 34 odst. 1 zákona o poštovních službách, tedy pro případ neumožnění přístupu do sítě, problematickou se jeví otázka vztahu skutkových podstat podle § 37 odst. 1 písm. c) a d) zákona o poštovních službách, kdy není jednoznačný rozdíl mezi „podnikáním bez oprávnění“ a „poskytováním poštovní služby bez oprávnění“ a tyto skutkové podstaty se tak překrývají. Zcela pak absentuje úprava možnosti sankcionovat porušení případných povinností vyplývajících z rozhodnutí o udělení poštovní licence.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Přímý dopad bude mít navrhovaná právní úprava zejména na stávajícího držitele poštovní licence, tedy Českou poštu, s. p. Částka určená rozhodnutím vlády pro kompenzaci čistých nákladů za roky 2013 a 2014 činí 800 mil. Kč, přičemž je nižší než částky původně přiznané k úhradě z kompenzačního fondu. Nutno zdůraznit, že Česká pošta s. p. by rovněž do tohoto fondu přispívala. Navrhované řešení (varianta 2 sub 2A) zajistí, že úhrada je učiněna přímo ze zákona, a znamená tak zásadní právní jistotu pro držitele poštovní licence.

Dalším okruhem přímo dotčených subjektů jsou provozovatelé poštovních služeb. Návrhem zákona je těmto subjektům odnímáno břemeno povinnosti podílet se na financování čistých nákladů držitele poštovní licence, což lze považovat za zcela zásadní pozitivní dopad. Tito provozovatelé budou zároveň dotčeni změnou kompetence ČTÚ ukládat rozhodnutím změnu poštovních podmínek, když získají možnost vyjádřit se k záměru ČTÚ zasahovat do jejich poštovních podmínek již v řízení o změně poštovních podmínek, neboť budou účastníky takového řízení se všemi právy s tím spojenými (možnost vyjadřovat se k předmětu řízení, uplatňovat procesní práva včetně podání opravného prostředku), nikoli až v rámci řízení o přestupku, když neprovedli změnu poštovních podmínek k prosté výzvě ČTÚ. Počet provozovatelů v období 2013 až 2018 je uveden v následující tabulce.

Počet provozovatelů oprávněných podnikat v oblasti poštovních služeb						
	2013	2014	2015	2016	2017	05/2018
celkem provozovatelů	16	20	21	26	28	28
v členění podle oznámených poštovních služeb:						
dodání poštovní zásilky do 2 kg	15	13	12	17	18	18
dodání poštovního balíku do 10 kg	11	10	8	11	15	15

dodání poštovního balíku nad 10 kg	10	10	8	11	14	14
dodání doporučené zásilky do 2 kg	10	8	6	12	12	12
dodání doporučené zásilky nad 2 kg	9	6	4	9	10	10
dodání cenné zásilky do 10 kg	8	7	7	9	10	10
dodání cenné zásilky nad 10 kg	8	7	6	8	10	10
dodání poštovní zásilky do 7 kg pro nevidomé osoby	3	3	4	4	2	1
dodání doporučené zásilky do 7 kg pro nevidomé osoby	3	3	4	4	2	1
dodání tiskovinového pytle	5	5	5	5	4	4
dodání doporučeného tiskovinového pytle	4	4	5	5	3	3
jiné	1	4	6	8	11	11

zdroj: ČTÚ

Touto změnou pak budou dotčeni i uživatelé poštovních služeb, a to ve vztahu k úpravě možnosti ČTÚ nařít změnu poštovních podmínek, která bude vzhledem k vydání ve formě rozhodnutí lépe vykonatelná, stejně tak v důsledku zlepšení možností správního trestání, což může znamenat zlepšení kvality poštovních služeb.

Na zajištění dostupnosti základních služeb prostřednictvím sítě provozoven držitele poštovní licence se podílí i smluvní partneři České pošty, s. p., jejím jménem a na její účet. Těmito partnery jsou například obce nebo obchody. Tyto subjekty nejsou navrhovanou změnou přímo dotčeny, neboť svoji činnost vykonávají na základě smluvního vztahu s Českou poštou, s. p. Tabulka níže dokládá počet těchto smluvních partnerů.

Způsob zajištění provozoven	2013	2014	2015	2016	2017	05/2018
provozovny zajišťované Českou poštou, s. p.	3 188	3 162	3 124	2 984	2 807	2 726
provozovny zajišťované smluvním partnerem (Pošty Partner a výdejní místa)	126	154	190	327	507	576

zdroj: Česká pošta, s. p.

1.5 Popis cílového stavu

Cílem návrhu je zajištění možnosti neaplikace relevantních ustanovení zákona o poštovních službách ve znění platném do 31. prosince 2015 a dopracování úpravy financování čistých nákladů držitele poštovní licence za léta 2013 a 2014, tedy České pošty, s. p., a úprava dalších otázek spojených s touto problematikou.

Základem návrhu je upuštění od financování čistých nákladů držitele poštovní licence prostřednictvím účtu pro financování základních služeb (kompenzační fond) pro roky 2013 a 2014 a nahrazení tohoto systému financování úhradou ze státního rozpočtu. V takovém případě provozovatelé poštovních služeb nebudou povinni přispívat na tento účet a Česká pošta, s. p. dostane na základě rozhodnutí vlády uhrazenou částku 800 mil.

Kč coby kompenzaci čistých nákladů za uvedené roky, a to postupně v letech 2018 až 2020.

Dále budou upraveny podmínky, za nichž lze žádat o úhradu předběžných čistých nákladů (§ 34c zákona o poštovních službách), konkrétně limit pro jejich výši pro první rok platnosti poštovní licence, a zákon bude obsahovat úpravu pro situace, kdy je vedeno řízení ve věci veřejné podpory u Evropské komise s tím, že v takovém případě se takové řízení považuje za předběžnou otázku, což umožní přerušit probíhajících řízení o čistých nákladech.

Bude upravena pravomoc ČTÚ zasahovat do poštovních podmínek způsobem, který by měl přispět k lepší vykonatelnosti takové změny a který zároveň zajistí výhodnější procesní postavení dotčeného provozovatele, který bude účastníkem takového řízení, namísto pouhým adresátem výzvy podle stávající právní úpravy.

V neposlední řadě návrh obsahuje úpravu některých skutkových podstat přestupků, zpřesnění stávajících by mělo přispět ke zvýšení právní jistoty a doplnění nových by mělo vést k vymahatelnosti povinností stanovených zákonem o poštovních službách.

1.6 Zhodnocení rizika

V případě zachování současného stavu existují věcná i právní rizika. Rizika právní pramení z možného zahájení formálního řízení ze strany Evropské komise o slučitelnosti veřejné podpory a možného negativního rozhodnutí v této věci, kdy by nebylo možné čisté náklady uhradit, což by mohlo mít zcela zásadní dopad na hospodářskou situaci České pošty, s. p. Zároveň by ČTÚ musel podle úpravy platné do 31. prosince 2015 dále postupovat, přičemž existuje riziko možného vracení již zaplacených příspěvků do fondu v důsledku případného rozhodnutí soudu o povaze služby poskytované některým z plátců, případně riziko nároků na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb.

Nepřijetí dalších úprav zákona o poštovních službách by znamenalo zásadní komplikace pro ČTÚ s dopady na dotčené subjekty při rozhodování o financování čistých nákladů. Správní řízení ve věci čistých nákladů by nebylo možno přerušit pro předběžnou otázku v případě notifikace veřejné podpory Evropské komisi a panovala by nejistota o výši hrazených předběžných čistých nákladů v prvním roce platnosti poštovní licence.

Panuje reálné riziko, že některý provozovatel poštovních služeb nastaví poštovní podmínky tak, že budou v rozporu se zákonem o poštovních službách či pravidly pro ochranu spotřebitele, přičemž by se dopustil přestupku pouze v případě, že by odmítl na výzvu ČTÚ tyto podmínky upravit. Samotnou výzvu nelze bez dalšího považovat za vykonatelné správní rozhodnutí a v absurdním případě by přes skutečnost, že bude provozovateli za toto jednání pravomocně uložen správní trest, bude takové poštovní podmínky nadále aplikovat.

Ve vztahu k nutnosti upravit, resp. přidat skutkové podstaty přestupků je riziko zjevné, tedy nemožnost postihnout konkrétní jednání, které je v rozporu se zákonem.

2. Návrh variant řešení

Způsob řešení nastíněných problémů byl podroben analýze a následujícímu hodnocení, přičemž byly zvažovány tyto varianty řešení:

2A. Zrušení právní úpravy upravující financování čistých nákladů držitele poštovní licence prostřednictvím kompenzačního fondu pro roky 2013 a 2014

Úvodem k tomuto problému je vhodné uvést, že možné způsoby financování čistých nákladů jsou vymezeny v článku 7 poštovní směrnice. Těmito způsoby jsou úhrada z veřejných prostředků (státního rozpočtu), rozdělení nákladů mezi provozovatele poštovních služeb, případně rozdělení těchto nákladů mezi uživatele poštovních služeb. Okruh možných variant je tak jednoznačně vymezen. Způsob financování v jiných státech dokládá níže uvedená tabulka. S ohledem na zkušenosti v jiných státech nebyla zvažována možnost rozdělení nákladů mezi uživatele poštovních služeb, neboť tento způsob nebyl dosud aplikován.

Způsob úhrady čistých nákladů stanovený národní právní úpravou		
Způsob úhrady	Počet států	Jednotlivé státy
kompenzační fond	11	Rakousko, Irsko, Lucembursko, Portugalsko, Španělsko, Velká Británie, Kypr, Dánsko, Estonsko, Slovensko, Slovinsko
státní rozpočet	7	Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Česká republika, Maďarsko, Litva, Norsko
kombinace kompenzačního fondu a státního rozpočtu	3	Itálie, Polsko, Rumunsko
v cenách základních služeb	1	Německo

zdroj: ERGP

VARIANTA 1 – „nulová“

Tato varianta znamená ponechání stávajícího stavu, kdy mechanismus úhrady čistých nákladů pracuje s institutem kompenzačního fondu.

VARIANTA 2

Tato varianta předpokládá zrušení kompenzačního fondu i pro účely financování čistých nákladů pro roky 2013 a 2014, a tedy i povinnosti provozovatelů poštovních služeb přispívat na čisté náklady univerzální služby a stanoví pravidla pro kompenzaci čistých nákladů držitele poštovní licence pevnou částkou ze státního rozpočtu. Řízení o stanovení procentních podílů výnosů za poskytování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb jednotlivých plátců na celkových výnosech za poskytování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb všech plátců a řízení o stanovení výše platby plátce na účet pro financování základních služeb podle ustanovení § 34c odst. 7 a 8 zákona č. 29/2000 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2015, zahájena do dne nabytí účinnosti tohoto

zákona se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zastaví a rozhodnutí již v těchto řízeních vydaná pozbydou právního účinku. Případné příspěvky uhrazené do kompenzačního fondu budou vráceny.

Tato varianta vychází z usnesení vlády ze dne 22. března 2017 č. 219, kterým vláda schválila variantu řešení obsaženou v odůvodnění spočívající ve zrušení tzv. kompenzačního fondu pro roky 2013 a 2014 a v úhradě čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž za tyto roky ze státního rozpočtu, a to v celkové částce 800 mil. Kč za oba roky a uložila ministru průmyslu a obchodu zpracovat ve spolupráci s ministrem vnitra návrh zákona, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, který bude upravovat financování čistých nákladů v souladu s bodem II tohoto usnesení, a předložit ho do 31. října 2017 vládě.

2B. Úprava institutů týkajících se řízení o čistých nákladech

VARIANTA 1 – „nulová“

Tato varianta znamená zachování stávajícího stavu, kdy zcela absentuje úprava limitu pro předběžné čisté náklady v prvním roce platnosti poštovní licence v situaci, kdy jsou celkové roční čisté náklady omezeny limitem ve výši 500 mil. Kč. Rovněž nebude mít ČTÚ zákonnou oporu pro přerušování řízení ve věci financování čistých nákladů pro případ, že by bylo vedeno v dané věci ze strany Evropské komise šetření v otázce veřejné podpory.

VARIANTA 2

Bude jednoznačně nastaven limit pro výši předběžných čistých nákladů v prvním roce platnosti poštovní licence. Bude upravena možnost přerušování řízení o čistých nákladech ve chvíli, kdy je notifikována veřejná podpora vůči Evropské komisi.

2C. Úprava pravomoci ČTÚ nařídít změnu poštovních podmínek

VARIANTA 1 – „nulová“

Tato varianta zachovává stávající stav, kdy ČTÚ vyzve provozovatele, aby ve lhůtě ne kratší než 10 dnů provedl změnu poštovních podmínek, jsou-li v rozporu se zákonem o poštovních službách nebo prováděcími právními předpisy k tomuto zákonu nebo v rozporu se zákonem obsahujícím pravidla ochrany spotřebitele, a to z důvodu nekalých obchodních praktik nebo z důvodu diskriminace spotřebitele. Nedojde-li k nápravě ve lhůtě stanovené ve výzvě, ČTÚ zahájí řízení o přestupku. Tento postup v zásadě neumožňuje provozovateli poštovních služeb se v dané věci vyjádřit dříve než v případném následném správním řízení o deliktu (pro nesplnění výzvy). Z hlediska předvídatelnosti postupu ČTÚ jako správního orgánu se tento stav jeví nedostatečným, navíc nezajistí dostatečně rychlou, a tedy účinnou ochranu zákazníků, zejména spotřebitelů. Úkon ve formě výzvy zároveň není vykonatelným, jediným prostředkem k „vymožení“ takové povinnosti je uložení sankce v řízení o přestupku.

VARIANTA 2

ČTÚ získá možnost nařídit správním rozhodnutím provedení změny poštovních podmínek provozovatele poštovních služeb, jsou-li v rozporu se zákonem o poštovních službách nebo prováděcími právními předpisy k tomuto zákonu nebo v rozporu se zákonem obsahujícím pravidla ochrany spotřebitele, a to z důvodu nekalých obchodních praktik nebo z důvodu diskriminace spotřebitele. Provozovatel tak získá možnost vyjádřit se k připravovanému rozhodnutí již v rámci jeho přípravy, nikoli až v řízení o přestupku. Zároveň se zlepší procesní postavení provozovatele jako účastníka řízení, včetně možnosti podání opravného prostředku. Zároveň bude možnost uložení povinnosti upravit poštovní podmínky rozhodnutím ČTÚ, což významně přispěje ke zvýšení vymahatelnosti a k právní jistotě a ochraně konzumentů služeb, zejména spotřebitelů. Tato úprava odpovídá úpravě v zákoně č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (§ 63 odst. 5), v rámci jeho aplikace nebyl identifikován žádný problematický bod ve srovnání se stávajícím stavem úpravy v zákoně o poštovních službách.

2D. Úprava skutkových podstat přestupků

VARIANTA 1 – „nulová“

Tato varianta zachovává stávající stav, kdy absentuje sankce za porušení povinností podle § 34 odst. 1 zákona o poštovních službách, tedy pro případ neumožnění přístupu do sítě ze strany držitele poštovní licence (ať už v podobě odmítnutí plnění v rámci uzavřené smlouvy, anebo odmítnutí uzavření smlouvy na základě požadavku, který by byl plně v souladu se zveřejněnou referenční nabídkou). Dále zůstane nejasný vztah skutkových podstat podle § 37a odst. 1 písm. c) a d) zákona o poštovních službách, kdy podle písmene c) se právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že podniká v oblasti poštovních služeb bez oprávnění nebo v rozporu s obecnými podmínkami podnikání podle § 17, zatímco podle písmene d) tím, že poskytuje poštovní službu nebo zajišťuje zahraniční poštovní službu bez oprávnění podle § 18 odst. 1. Obě skutkové podstaty se ve svých dispozicích překrývají. V případě § 37a odst. 2 písm. n) a § 37a odst. 3 písm. a) zákona o poštovních službách zůstanou zachovány nejasně formulované dispozice.

VARIANTA 2

Bude doplněno ustanovení § 37a odst. 3 písm. f) zákona o poštovních službách o odkaz na § 34 odst. 1. Bude zajištěna možnost sankcionovat postup držitele poštovní licence, kterým odmítne v rozporu se zákonnou povinností přístup do sítě a k poštovní infrastruktuře. Přístup do sítě musí být umožněn ve veřejném zájmu, kdy má sloužit podpoře a rozvoji hospodářské soutěže, která má přinést i vyšší kvalitu služeb uživatelům. Porušení této povinnosti je natolik závažné, že vyžaduje postih v rámci správního trestání.

V § 37a odst. 1 písm. c) a d) bude upravena skutková podstata tak, aby odrážela změny v textu nebo doplnění některých ustanovení zákona. Zároveň touto změnou dojde k odstranění překryvu těchto skutkových podstat a k naplnění zásady, že objektivní stránka by měla být vymezena přesně a určitě, jak vyplývá ze Zásad tvorby právní úpravy přestupků.

Dojde ke zrušení přestupku podle § 37a odst. 2 písm. c) a zároveň bude upravena možnost uložení donucovací pokuty ke splnění uložené povinnosti změnit poštovní podmínky.

Bude upravena dispozice skutkové podstaty podle § 37a odst. 3 písm. a) zákona o poštovních službách tak, aby přesněji vystihovala podstatu přestupku.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Náklady a přínosy zrušení právní úpravy upravující financování čistých nákladů držitele poštovní licence prostřednictvím kompenzačního fondu pro roky 2013 a 2014 (A)

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
1 „nulová“	Beze změn	Riziko negativního rozhodnutí Evropské komise ohledně mechanismu úhrady čistých nákladů - pro držitele poštovní licence x x x Zachování povinnosti provozovatelů přispívat do kompenzačního fondu x x x Zachování stávající administrativní zátěže jak na straně správního orgánu, tak na straně oprávněného držitele poštovní licence, tak povinných provozovatelů x x x
2	Výrazné snížení rizika negativního rozhodnutí Evropské komise ve věci mechanismu úhrady čistých nákladů + + Právní jistota České pošty, s. p. ohledně úhrady čistých nákladů za roky 2013 a 2014	800 mil. Kč k úhradě ze státního rozpočtu rozloženo do let 2018 - 2020

	++ Odbřemenění provozovatelů poštovních služeb zrušením povinnosti přispívat do kompenzačního fondu +++	Celkové snížení administrativní zátěže (nulová pro povinné provozovatele a výrazně nižší pro držitele poštovní licence a správní orgán z důvodu zjednodušení procedury) ++
--	--	--

Odhaduje se, že platby by byly pravděpodobně vyměřeny cca 12 subjektům, včetně České pošty, s. p., podle podílu jejich výnosů z poskytování poštovních služeb na celkových výnosech z poskytování poštovních služeb. Příspěvky na účet všech subjektů za rok 2013 musí pokrýt čisté náklady, tj. musí dosáhnout výše 753 mil. Kč a za rok 2014 musí dosáhnout 658 mil. Kč. Příspěvky jiných subjektů než České pošty, s. p. se odhadují ve výši 250-300 mil. Kč za rok. Jedná se o odhady, protože subjekty vedou soudní spory o charakter svých služeb, tj. zda jejich služby lze označit za poštovní služby. V důsledku toho není možné blíže kvantifikovat dopady na ostatní provozovatele, když není zřejmé, jaký podíl na trhu jednotlivé subjekty zaujímaly, resp. jaké subjekty na trh poštovních služeb vstupují.

3.2 Náklady a přínosy úpravy institutů týkajících se řízení o čistých nákladech (B)

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
1 „nulová“	Beze změn	Riziko nedostatečné právní úpravy a s tím související možnosti správních žalob proti rozhodnutím ČTÚ ohledně financování čistých nákladů, absence právní jistoty držitele poštovní licence ohledně výše předběžných čistých nákladů v prvním roce platnosti poštovní licence - riziko náhrad škody x x
2	Zvýšení právní jistoty držitele poštovní licence +++	Nulové

	<p>Zákonná opora pro ČTÚ pro postup v řízeních o čistých nákladech</p> <p>+</p> <p>Předvídatelnost a transparentnost postupů</p> <p>- na straně držitele poštovní licence ++</p>	
--	--	--

3.3 Náklady a přínosy úpravy pravomoci ČTÚ nařídít změnu poštovních podmínek (C)

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
1 „nulová“	Beze změn	Riziko existence nezákonných poštovních podmínek - dopady na spotřebitele x x
2	<p>Posílení ochrany spotřebitele zajištěním lepší vymahatelnosti práva</p> <p>++</p> <p>Posílení procesního postavení provozovatele poštovních služeb</p> <p>++</p>	<p>Nulové</p> <p>Administrativní náklady v konečném důsledku jak pro správní orgán, tak pro provozovatele „beze změn“ (náklady na formalizované správní řízení budou vyváženy úsporou za opuštěné přestupkové řízení)</p>

3.4 Náklady a přínosy úpravy skutkových podstat přestupků (D)

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
1 „nulová“	Beze změn	Nulové
2	Možnost sankcionovat protiprávní jednání - státní rozpočet + - ochrana spotřebitele a uživatele poštovních služeb + +	Nulové

4. Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

4A. Zrušení právní úpravy upravující financování čistých nákladů držitele poštovní licence prostřednictvím kompenzačního fondu

Varianta	Výhody	Nevýhody
1 „nulová“	Nejsou nutné legislativní úpravy.	Nebude vyřešen problém s dosavadním způsobem financování čistých nákladů držitele poštovní licence, který může být v případě zachování předmětem řízení před Evropskou komisí. Česká pošta, s. p. nedostane jistotu kompenzace čistých nákladů, ostatní provozovatelé budou přispívat do kompenzačního fondu. Nedojde k naplnění rozhodnutí vlády.
2	Zefektivnění procesu úhrady (nižší počet správních řízení) a snížení administrativní zátěže Urychlení procesu úhrady – zjednodušení notifikačního řízení	

	u Evropské komise (odpadne důvod pro zahájení formálního šetření ze strany Evropské komise) Česká pošta, s. p. dostane jistotu kompenzace čistých nákladů, ostatní provozovatelé nebudou přispívat do kompenzačního fondu.	
--	---	--

Vyhodnocení: Vzhledem k vyšší právní jistotě všech dotčených subjektů (držitel poštovní licence, povinní provozovatelé i správní orgán), snížení administrativní zátěže se i přes ad hoc zátěž státního rozpočtu jako vhodnější jeví varianta 2, když přínosy zde převažují nad náklady.

4B. Úprava institutů týkajících se řízení o čistých nákladech

Varianta	Výhody	Nevýhody
1 „nulová“	Nejsou nutné legislativní úpravy.	ČTÚ nebude mít k dispozici nástroje pro posouzení, resp. určení výše předběžných čistých nákladů v prvním roce platnosti poštovní licence. Nebude možné přerušit řízení ve věci financování čistých nákladů pro probíhající notifikaci veřejné podpory.
2	Odstranění právní nejistoty držitele poštovní licence spočívající ve výši předběžných čistých nákladů v prvním roce platnosti poštovní licence. ČTÚ bude mít také zákonnou oporu pro přerušování řízení v situaci, kdy bude probíhat notifikace veřejné podpory Evropské komisi. Zpřesnění procesních pravidel v souladu s pravidly týkajícími se veřejné podpory a její notifikace Evropské komisi.	

Vyhodnocení: Vzhledem k absenci právní úpravy řešící detailněji postupy úhrady předběžných čistých nákladů a procesního postupu v řízení o čistých nákladech se jako vhodnější jeví varianta 2, když dává závazná pravidla pro postup správního orgánu a tím i právní jistotu držiteli poštovní licence.

4C. Úprava pravomoci ČTÚ nařít změnu poštovních podmínek

Varianta	Výhody	Nevýhody
1 „nulová“	Nejsou nutné legislativní úpravy.	Bude zachován stav, kdy nelze rychle a účinně zajistit ochranu zákazníka, zejména spotřebitele v případě rozporu poštovních podmínek se zákonem o poštovních službách či zákonem o ochraně spotřebitele. Obtížná vykonatelnost výzvy.
2	ČTÚ získá efektivní nástroj k ochraně spotřebitele, kdy bude možné rozhodnutím nařít změnu poštovních podmínek pro rozpor se zákonem o poštovních službách či zákonem o ochraně spotřebitele. Zvýšení efektivity při odstranění rozporu poštovních podmínek se zákonem o poštovních službách či zákonem o ochraně spotřebitele. Lepší vykonatelnost takového rozhodnutí. Realizací nové právní úpravy bude možno lépe zajistit jejich ochranu, resp. nápravu stavu, který je v rozporu s předpisy na ochranu spotřebitele, a to v části právní úpravy zlepšující možnosti ČTÚ měnit poštovní podmínky a rovněž v důsledku změny skutkových podstat přestupků. Vyčíslit takové dopady však není, s ohledem na povahu právní úpravy a mnohost způsobů její aplikace, možné.	

Vyhodnocení: Z důvodu posílení právní jistoty povinného provozovatele, zajištění efektivního vymození uložené povinnosti změny poštovních podmínek a zajištění vyšší ochrany práv uživatelů služeb (se zaměřením na širokou zranitelnou skupinu spotřebitelů) se jako vhodnější jeví varianta 2, když tato nepřináší zásadní změnu v oblasti nutných nákladů.

4D. Úprava skutkových podstat přestupků

Varianta	Výhody	Nevýhody
1 „nulová“	Nejsou nutné legislativní úpravy.	Nadále bude panovat stav, kdy některé skutkové podstaty se překrývají či nejsou dostatečně určité. Bude scházet postih v rámci správního trestání, za porušení povinnosti, které je natolik závažné, že takový postih vyžaduje.
2	Bude možno sankcionovat přestupky tak, aby byl naplněn smysl zákona o poštovních službách, dojde k odstranění nejasností a duplicit. Skutkové podstaty budou vymezeny v souladu se Zásadami tvorby právní úpravy přestupků.	

Vyhodnocení: Z důvodu zajištění právní jistoty povinných provozovatelů odstraněním nejednoznačností zákona i z důvodu posílení vymahatelnosti plnění zákonných povinností se jako vhodnější se jeví varianta 2.

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Za implementaci navrhované právní úpravy bude odpovědný zejména ČTÚ (správní řízení o úhradě čistých nákladů, provedení úhrady v souladu se zákonem), Ministerstvo financí zajistilo v souladu s navrhovaným řešením navýšení rozpočtové kapitoly ČTÚ pro zajištění úhrady kompenzace čistých nákladů za roky 2013 a 2014, a to na rok 2018 i střednědobého výhledu 2019 a 2020 v celkové výši 800 mil. Kč

6. Přezkum účinnosti regulace

Vzhledem k tomu, že je nezbytné po určité době provést přezkum, do jaké míry a zda vůbec splnila navrhovaná právní úprava sledované cíle, Ministerstvo průmyslu a obchodu, do jehož působnosti upravovaná oblast spadá, v souladu s ustanovením § 22 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, tzv. kompetenčního zákona, bude průběžně sledovat dopady právní úpravy a následně pak provede vyhodnocení zjištěných skutečností. Jako dostačující pro toto vyhodnocení lze považovat období tří let od nabytí účinnosti novely zákona o poštovních službách pro okruhy úprav uvedených sub 2B až 2D, v případě úpravy sub 2A pak jednoho roku. Otázka souladu s právem EU bude

vyhodnocena ve stejných lhůtách, přičemž přezkum slučitelnosti nové právní úpravy financování čistých nákladů a roky 2013 a 2014 s právem EU byl proveden v rámci notifikace veřejné podpory pro celé období platnosti poštovní licence, tj. 2013 - 2018. U sub 2C bude hodnocen počet případů, kdy ČTÚ využil své upravené kompetence a způsob a rychlost reakce provozovatelů poštovních služeb na rozhodnutí o provedení změny poštovních podmínek. Pokud by se zjistilo, že navrhovaná právní úprava nesplnila účel, který byl sledován, bude navržena příslušná změna právního předpisu.

7. Konzultace a zdroje dat

Při přípravě navrhované právní úpravy byly využity poznatky z aplikační praxe, zejména pak ze zkušeností ČTÚ. Zjištěné poznatky byly postupně shromažďovány, diskutovány a následně zpracovány do podoby předkládaného právního předpisu. Prostřednictvím Ministerstva vnitra coby spolupředkladatele byl materiál konzultován z pozice zřizovatele s držitelem poštovní licence.

8. Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Jiří Řehola – rehola@mpo.cz, 224 853 391